

De strikt neurologische stoornissen zijn meestal alarmerend genoeg. Daarom wordt hier vooral de aandacht gevraagd voor de myopathie. De patiënten verschijnen met deze klachten wellicht niet bij de huisarts, die echter de meeste kans heeft er zijdelings van te horen. Hij behoeft slechts in gedachten te houden dat personen van ietwat gevorderde leeftijd, die enigszins waggelend gaan lopen, moeilijk de trap opklimmen of moeilijk uit een diepe stoel komen, aanspraak maken op enkele minuten van zijn tijd. Die minuten zijn voldoende om de proef van Trendelenburg te doen en om de kracht na te gaan, waarmede de zittende persoon zijn bovenbeen kan heffen. Hij krijgt dan een indruk van de functie respectievelijk van de kleine mm glutaeci en de m. iliopsoas. Vindt hij de kracht onvoldoende, dan bestaat er zekerheid dat voortgezet onderzoek niet overdreven is.

Het blijve bij dit overzicht. Belangstellenden voor dit boeiend stukje neurologische geschiedenis

vinden veel in het artikel van Brain — (1963) *Lancet* I, 179.

Samenvatting. Sinds 1948 worden stoornissen van zenuwstelsel en spieren, welke niet door metastasen zijn veroorzaakt, met toenemende frequentie beschreven bij carcinomen, vooral van de long en van de mamma. Optreden, gradatie en remissie zijn niet parallel aan het gedrag van de tumor. Er zijn bepaalde lokalities in het zenuwstelsel en de spieren. De myopathie komt afzonderlijk of in combinatie met de neuropathie voor in tweederde van de gevallen. Alarmsignalen van deze myopathie zijn waggelend lopen, moeilijk de trap opklimmen en moeilijk uit een diepe stoel komen.

Summary. *Carcinomatous neuromyopathy.* Since 1948, non-metastatic disturbances of the nervous and muscular systems have been described with increasing frequency in carcinoma cases, especially in carcinoma of the lungs and breast. Occurrence, gradation and remission show no parallelism with tumour behaviour. There are specific localizations in the nervous system and the muscles. In two-thirds of cases, myopathy occurs, separately or in combination with neuropathy. Signs heralding this myopathy are an unsteady gait and difficulties in ascending stairs and getting up from low easy chairs.

VAN DE LANDELIJKE STUDIEGROEP PRAKTIJKVOERING

De financiële administratie van de huisarts

De Landelijke Studiegroep Praktijkvoering heeft, gevolg gevend aan tot haar gerichte verzoeken, richtlijnen ontworpen voor het voeren van een efficiënte financiële administratie. Het uitgangspunt was het ontwerpen van een compact systeem, dat een plaats kan vinden op de schrijftafel van de arts of assistente. Hierdoor kan, menen wij, het maken van financiële notities, hetgeen, blijkens ervaring, vaak wordt vergeten, met meer regelmaat plaats vinden, terwijl tussenboekingen, die tijdrovend zijn en aanleiding kunnen zijn voor verwarring, overbodig zullen worden.

Na ampel beraad zijn wij gekomen tot twee, in wezen verschillende, systemen, die beide gedurende een half jaar, elk door ongeveer dertig huisartsen, leden van het N.H.G., op hun waarde zijn getoetst. Bij dit beraad is dankbaar gebruik gemaakt van de opmerkingen van deze gebruikers, die wij voor hun medewerking zeer erkentelijk zijn. De uitgave en distributie zullen op dezelfde wijze plaats vinden als de werkkaart en de zwangerschapskaart.

Het eerste systeem bestaat uit een klein kaartje, bestemd voor kwartaalgebruik, waarop achter de hoofden (visite-consult-apotheek-diversen) data in breukvorm worden vermeld, voor de apotheek aangevuld met de prijs van de geleverde geneesmiddelen. Na het verstrijken van het kwartaal worden deze kaartjes door nieuwe vervangen, terwijl het kaartje van het afgelopen kwartaal door de assistente of boekhouder kan worden opgeteld en overgebracht op het declaratieformulier.

Het gemakkelijkst kan men de kaartjes óf in een klein bakje op de schrijftafel bergen dan wel met klemruiters aan de werkkaart hechten. Ook de kaartjes zelf zijn voorzien van een coderings-rand die voor vele doeleinden is te gebruiken. Hieronder is het „statische hoofd” voor personalia, kwartaalcode-ring en tariefgroep gedrukt. Daar ook de achterkant van de kaartjes is voorbedrukt, kan men, desgewenst, een ander jaar deze kaartjes nogmaals gebruiken.

Het tweede systeem is zo ontworpen dat rechtstreeks declaratie op het rekeningformulier kan geschieden. Aan het einde van een kwartaal behoeven de bedragen slechts te worden opgeteld om de rekening klaar te hebben voor verzending. Daar men alle notities door middel van carbon kopieert behoudt men een afschrift voor eigen boekhouding.

Sommige collegae zien als bezwaar dat alle rekeningen worden gespecificeerd. Blijkens de ervaring heeft in deze zakelijke tijd nagenoeg niemand van onze patiënten hier iets op tegen; velen vinden het zelfs prettig. Wil men echter, om welke reden dan ook, enkele rekeningen niet specificeren, dan kan men deze boekingen verrichten zonder carbon en het duplicaat verzenden; ook kan men deze sporadische rekening overtypen en de doorschrijfset als financiële kaart, zelf in zijn geheel behouden.

Een ander, niet onredelijk argument is, dat het minder netjes is dan getypte rekeningen; een handschrift is nu eenmaal niet elke dag gelijk. Hier te-

